

**SPRAWOZDANIE Z II OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ
PT.: „PERSPEKTYWY ROZWOJU BEZPIECZEŃSTWA
I OBRONNOŚCI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ”**

**REPORT FROM THE 2ND ALL-POLAND SCIENTIFIC CONFERENCE
ON “PERSPECTIVES FOR THE GROWTH OF SECURITY
AND DEFENCE OF POLAND”**

Paweł Borek

Państwowa Szkoła Wyższa im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej

Borek P. (2016), *Sprawozdanie z II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt.: „Perspektywy rozwoju bezpieczeństwa i obronności Rzeczypospolitej Polskiej.”* Rozprawy Społeczne, 1 (10), s. 92-94.

W dniu 21 maja 2015 roku w Państwowej Szkole Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt.: *Perspektywy rozwoju bezpieczeństwa i obronności Rzeczypospolitej Polskiej* – we współpracy z Akademią Obrony Narodowej (Wydział Zarządzania i Dowodzenia) w Warszawie oraz Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach (Instytut Nauk Społecznych i Bezpieczeństwa).

W imieniu JM Rektora PSW prof. dr. hab. Józefa Bergiera uczestników konferencji powitali: Kierownik Katedry Ekonomii i Zarządzania Pan prof. dr. hab. Mieczysław Adamowicz; Pani Prorektor ds. studenckich dr inż. Agnieszka Smarzewska oraz Kanclerz PSW Pani dr Dorota Karwacka. Następnie zabrali głos przedstawiciele uczelni partnerskich: płk dr hab. Andrzej Polak z Akademii Obrony Narodowej w Warszawie oraz dr hab. prof. ndzw. Mariusz Kubiak z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach.

Obrazy konferencji podzielono na trzy sesje tematyczne: 1. *militarny i niemilitarny wymiar obronności RP*; 2. *edukacja dla bezpieczeństwa jako część edukacji obronnej państwa*; 3. *asymetryczne i niemilitarne zagrożenia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*. Każda uczelnia była odpowiedzialna za jedną sesję.

W sesji I: *Militarny i niemilitarny wymiar obronności RP*, prowadzonej przez płk. dr. hab. Andrzeja Polaka zaprezentowanych zostało sześć wystąpień.

W pierwszym z nich, zatytułowanym *Polemologiczne aspekty badań w naukach o obronności* dr Łukasz Roman (AON) przedstawił teoretyczne rozważania na temat tego, czym jest i jak powinna być rozumiana polemologia, jakie są jej relacje z innymi naukami, co jest przedmiotem jej badań, jakimi cechami się wyróżnia, jak powinna być interpretowana oraz jakie są jej główne właściwości. Prelegent przedstawił także możliwości wykorzystania wiedzy polemologicznej,

a także zwrócił uwagę na interdyscyplinarność badania wojen i konfliktów zbrojnych.

Kolejny z prelegentów – dr Waldemar Krztoń (Politechnika Rzeszowska) w swoim niezwykle ciekawym wystąpieniu dotyczącym robotyzacji walki zbrojnej skupił się na zaprezentowaniu wpływu biotechnologii na zwiększenie zdolności bojowych współczesnej armii, przedstawił definicję egzoszkieletu wojskowego i jego zastosowania. W podsumowaniu referatu dr Krztoń stwierdził m.in., że człowiek przyszłości będzie rezultatem zwartej powiązania człowieka i biotechnologii, a jej rozwój i będzie wywierał zasadniczy wpływ na siły zbrojne i kształt przyszłych wojen.

Dr hab. inż. Waldemar Kawka (AON/PSW) skupił się natomiast na zagadnieniach dotyczących militarnej tożsamości Sił Szybkiego Reagowania NATO oraz Europejskich Sił Szybkiego Reagowania. W dalszej części referatu przedstawił rys historyczny koncepcji budowy Sił Szybkiego Reagowania, poczynawszy od lat 50. XX wieku aż do roku 2004. Prelegent omówił również potencjał i liczebność Europejskich Sił Szybkiego Reagowania oraz narodowe doświadczenia i wnioski na przyszłość. Zwrócił także uwagę na współczesną transformację zagrożeń (militarnych i niemilitarnych) we współczesnym świecie, zwłaszcza zaś w obliczu tzw. wysuniętej szpicy NATO w ramach jego strategii elastycznego reagowania oraz w obliczu tzw. wojen hybrydowych i asymetrycznych.

Kolejnym referentem był dr Dariusz Brązkiewicz (PSW), który poruszył zagadnienia proobronnych działań Ligi Obrony Kraju na rzecz obronności Polski. W swoim wystąpieniu zaakcentował znaczenie organizacji proobronnych w systemie bezpieczeństwa państwa, przedstawił rodowód Ligi Obrony Kraju, potencjał tej organizacji, rolę sportów obronnych w przygotowaniu obronnym polskiego społeczeństwa. W podsumowaniu prelegent zwrócił także uwagę na

fakt, iż LOK kształtuje postawy patriotyczne wśród młodzieży, tak potrzebne we współczesnej dobie globalizacji i komercjalizacji życia.

Mgr Olga Niewiada (UPH) w wystąpieniu pt. *Podstawy prawne ochrony ludności w konfliktach zbrojnych* scharakteryzowała umowy międzynarodowe odnoszące się do ochrony ludności, szczegółowe zasady ochrony ludności cywilnej oraz jej relacje z siłami zbrojnymi oraz najważniejsze umowy dotyczące prawa wojennego.

Ostatni prelegenci sesji – I mgr Maciej Tołwiński i mgr M. Stempień (UPH) poruszyli kwestię banalizacji wojny na przykładzie Ukrainy. Wyjaśnili pojęcie banalizacji, zaprezentowali najważniejsze konflikty w Europie po 1945 roku, a następnie dokonali porównania sytuacji w Donbasie do tej, która miała miejsce na Bałkanach w latach 90. XX wieku. Wśród podobieństw obu konfliktów prelegenci zwrócili uwagę na: migracje i przesiedlenia ludności cywilnej, powstanie nowych państw i ludobójstwo. Stwierdzili również, że współcześnie często dochodzi do banalizacji wojny przez media, i przechodzenie nad tymi tragicznymi wydarzeniami do porządku dziennego.

W podsumowaniu sesji I dr hab. Andrzej Polak odniósł się pokrótce do wszystkich wystąpień, zwracając szczególną uwagę na zagrożenie Europy ze strony Państwa Islamskiego. Listopadowe zamachy terrorystyczne we Francji bardzo dobitnie potwierdzają tę tezę.

Sesja II prowadzona była przez dr hab. prof. ndzw. Mariusza Kubiaka z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego, który jednocześnie był pierwszym prelegentem ją otwierającym z wystąpieniem pt. *Aksjologiczny wymiar bezpieczeństwa kulturowego*. Omówione w nim zostały m.in. rola kultury i wartości w życiu społecznym, politycznym, i ekonomicznym człowieka, zarys historyczny i definicje bezpieczeństwa kulturowego, definicje i rola tożsamości kulturowej, będącej równocześnie ideowym fundamentem narodu. Prelegent odniósł się także do wyjątkowego znaczenia bezpieczeństwa kulturowego oraz czyhających na nie zagrożeń, zwłaszcza zaś bezpieczeństwa kulturowego Polski (globalizacja, „amerykanizacja kultury”, utrata tożsamości narodowej, upadek systemów politycznych).

Dr hab. inż. prof. ndzw. PSW Arkadiusz Junczewicz (PSW) poruszył dość specyficzny w odniesieniu do tematyki konferencji, „edukacyjny” temat dotyczący kształtowania kompetencji „miękkich” u studentek i studentów na kierunku bezpieczeństwo narodowe. Zapoznał zebranych z definicją oraz podstawowymi elementami kompetencji miękkich, które należy rozpatrywać w trzech aspektach: poznawczym, motywacyjnym i behawioralnym. Omówił działanie stresu na studentów oraz problemy ze znalezieniem zatrudnienia przez studentów kierunku bezpieczeństwo narodowe. We wnioskach prelegent wskazał głównie na potrzebę rozwijania kompetencji miękkich, oraz efektywnego wykorzystywania czasu prowadzonych zajęć.

Równie ciekawy referat wygłosił kolejny przedstawiciel Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego

– dr Paweł Żarkowski. Prelegent skupił się na omówieniu ewolucji ochrony dziedzictwa kulturalnego podczas konfliktów zbrojnych. Szczególną uwagę zwrócił na rabowanie dóbr kultury, ukazując ewolucję tego negatywnego zjawiska od starożytności do współczesności. Ukazał też poziomy ochrony dóbr kultury w czasie pokoju i wojny, wskazując, że nie mogą być one elementem represaliów oraz uregulowania prawa dotyczące tego aspektu.

Tematem wystąpienia mgr Damiana Jasińskiego (UPH) był *Wpływ migracji na bezpieczeństwo kulturowe Polski*. W swoim wystąpieniu skupił się on na pojęciu i klasyfikacji migracji, jej znaczeniu w kontekście bezpieczeństwa kulturowego Polski, a także pozytywach i negatywach tego zjawiska. W konkluzjach prelegent stwierdził m.in., że: *społeczeństwo polskie odczuwa niechęć i strach wobec imigrantów w obawie przed ingerencją z ich strony w polską kulturę, religię i tożsamość narodową*. Tak więc w celu odpowiedniej integracji cudzoziemców ze społeczeństwem polskim potrzebne jest opracowanie i wdrożenie odpowiedniej polityki migracyjnej.

Kolejna przedstawicielka UPH – mgr Elwira Leszczuk w swoim wystąpieniu ukazała szanse, wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa kulturowego Polski. Zaprezentowała terminologię związaną z bezpieczeństwem kulturowym oraz relację między tymi pojęciami, następnie przedstawiła najważniejsze wyzwania dla bezpieczeństwa kulturowego RP, w tym zagrożenia dla materialnych dóbr kultury. W ostatniej części referatu Prelegentka skupiła się na prawdopodobnych scenariuszach rozwoju zagrożeń dla bezpieczeństwa kulturowego naszego kraju.

mgr Maciej Paszyn (AON) w referacie *Rola Związków Strzeleckich w patriotycznym wychowaniu młodzieży i ich wpływ na obronność państwa* skupił się na historii Związku Strzeleckiego w Polsce od powstania aż do dnia dzisiejszego. Przedstawił rozlokowanie jednostek strzeleckich w Polsce, ich rolę i zadania, zwłaszcza zaś w kształtowaniu postaw patriotycznych i świadomości historycznej, szkoleniach militarnych z zakresu działań lekkiej piechoty. Zwrócił jednakże uwagę na główne problemy szkoleniowo-organizacyjne ZS (brak środków finansowych, zróżnicowany poziom wyszkolenia instruktorów oraz wsparcia ze strony instytucji państwowych). W dalszej części swojego wystąpienia mgr M. Paszyn zaprezentował podstawy programowe przedmiotu „edukacja dla bezpieczeństwa” w gimnazjum i liceum oraz przedstawił wpływ Związków Strzeleckich na bezpieczeństwo i obronność państwa polskiego.

Ostatnie wystąpienie sesji II, dotyczące problematyki mniejszości ukraińskiej na ziemi przemyskiej, wygłosiła mgr Gabriela Szcześniak. Prelegentka skupiła się na zobrazowaniu sytuacji, jaka ma miejsce w powiecie przemyskim ze względu na aspiracje własnościowe wysuwane przez mniejszość ukraińską. Wiele miejsca w wystąpieniu poświęcono czynnikom wpływającym na nastroje antyukraińskie wśród Polaków oraz kwestiom historycznym mającym wpływ na wzajemne relacje obu narodów.

Sesję III, prowadzoną przez dr hab. inż. prof. ndzw. PSW Arkadiusza Juncewicza, otworzyło wystąpienie dr hab. Jerzego Bertrandta traktujące o dopalaczach, jako stałym zagrożeniu bezpieczeństwa zdrowotnego państwa. W referacie omówiono m.in. historię pojawienia się dopalaczy w Europie, ich rodzaje i skład chemiczny, skutki jakie wywołują te substancje w organizmie. Przedstawiono także podstawy prawne przeciwdziałające narkomanii oraz metody zwalczania handlu dopalaczami przez powołane ku temu organy, jednak – jak słusznie zauważył prelegent – walka z dopalaczami jest niezwykle trudna, dlatego też niezwykle ważne jest podjęcie działań edukacyjno-prewencyjnych w tym zakresie.

Jako kolejna wystąpiła dr Barbara Stefaniuk (PSW) z wystąpieniem zatytułowanym *Współpraca polskich instytucji i organizacji w przeciwdziałaniu terroryzmu*.

Prelegentka rozpoczęła od kwestii terminologicznych, by następnie przejść do ukazania źródeł terroryzmu, jego głównych cech i metod działania terrorystów. Następnie uwagę zebranych zwrócono na system przeciwdziałania terroryzmu w Polsce oraz wymieniono główne instytucje i organizacje zwalczające terroryzm (m. in.: Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu, Biuro Ochrony Rządu, Centralne Biuro Śledcze, Policja, Straż Graniczna, Państwowa Straż Pożarna, Służba Celna, Żandarmeria Wojskowa i Siły Zbrojne) oraz ich zadania w tym zakresie, a także wskazano na konieczność wielopoziomowej koordynacji i współpracy działań wszystkich podmiotów zwalczających terroryzm.

Dr Piotr Kociubiński (PSW) w swoim referacie ukazał konflikt ukraiński w świetle prawa międzynarodowego. Nawiązał on do poglądów przedstawionych w opublikowanej na łamach witryny internetowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP *Opinii Doradczego Komitetu Prawnego przy Ministrze Spraw Zagranicznych RP w sprawie przyłączenia Półwyspu Krymskiego do Federacji Rosyjskiej w świetle prawa międzynarodowego*, dokonując paraleli z sytuacją prawnomiędzynarodową Kosowa, konkludując, że zachowanie euroatlantyckiej społeczności międzynarodowej w obu tych sytuacjach jest niekonsekwentne, co podważa normatywność uregulowań prawa międzynarodowego na tym tle.

Mgr Łukasz Janoska (AON) omówił natomiast zagrożenia wynikające z funkcjonowania państwa i człowieka w cyberprzestrzeni. Przedstawił główne definicje tego pojęcia oraz historyczne przykłady

wykorzystania cyberprzestrzeni do ataków skierowanych przeciw innemu podmiotowi prawa międzynarodowego. Stwierdził ponadto, że wojna prowadzona w cyberprzestrzeni stanowi realne zagrożenie dla państwa, szczególnie w obszarze niemilitarnym, jednak obecnie nie jest możliwe przeprowadzenie i przeniesienie klasycznie rozumianego konfliktu lub wojny w obszar wirtualny. Zwrócił także uwagę na fakt, iż działania w cyberprzestrzeni leżą w kompetencjach współczesnych Sił Zbrojnych, i mogą zredukować własne straty nawet o 80%.

Powyższą tematykę poruszył także ostatni występujący w sesji III – mgr Mariusz Pala (UPH). Tematem jego referatu było *Cyberprzestrzeń jako obiekt ataków terrorystycznych*. Referent omówił m.in.: akty prawne zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa cyberprzestrzeni, definicje i przykłady działań terrorystycznych w cyberprzestrzeni, jak również źródła finansowania cyberterrorystów.

Po ostatnim prelegencie raz jeszcze wystąpił dr hab. Andrzej Polak dokonując podsumowania wszystkich sesji, a oficjalnego zamknięcia obrad dokonał Kierownik Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego PSW – dr Paweł Borek.

W tym miejscu warto nadmienić, że po każdej z sesji miała miejsce bardzo żywa dyskusja, podczas której głos zabierali nie tylko przedstawiciele środowisk akademickich, ale również zaproszeni goście. Jest to więc wyraźny sygnał, iż poruszana na konferencji tematyka dotyka ważnych z punktu widzenia bezpieczeństwa i obronności Polski kwestii, i winna być kontynuowana w przyszłości.

W konferencji wzięło udział prawie 100 uczestników, wśród których (poza prelegentami) znaleźli się także: przedstawiciele lokalnych służb mundurowych (Straż Graniczna, Służba Więzienna, Straż Pożarna, Policja, Wojsko Polskie), pracownicy Zakładu Bezpieczeństwa Narodowego PSW, studenci kierunku bezpieczeństwo narodowe PSW, młodzież Akademickiego Liceum Ogólnokształcącego przy PSW (klasa mundurowa), kombatancki Misji Pokojowych ONZ (koło nr 43 w Białej Podlaskiej), reprezentanci Jednostki Strzeleckiej 2001 ZS „Strzelec” OSW oraz goście, dla których problematyka sympozjum okazała się szczególnie interesująca.

Na 12 maja bieżącego roku Zakład Bezpieczeństwa Narodowego Państwowej Szkoły Wyższej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej planuje kolejną, III już edycję konferencji dotyczącą perspektyw rozwoju bezpieczeństwa i obronności Polski, na którą wszystkich Czytelników serdecznie zapraszam.